

כל כנויי פרק ראשון נדרים

(ב) לקמן כב. פ. (ג) מלין
ב. (א) ספ"ז ע"ש
(הע"ג).

תורה אור השלם

1. טוב אשר לא תדר
משתדור ולא תשלם.
קלה ה' ד

גליון הש"ס

בהר"ן ד"ה בשבחה נודר
וב' א' לאו האמר בנדר
רשעים. כ"כ מוס' רש נודר
ד"ה האומר הריני:

מוסף רש"י

בנדרותם נדר בנדר
ובקרבן. וקרן לומר
עלמא מין ויהוה קרבן,
אלא משום שבעה לא
מיימי, שאין דרך ששנים
לשבע, ואי משום שבעת
וחיון, כיון דלאר הימנו
לא שיעל שבעת ויהוה
דמחיה בשבחה. טוב אשר
לא תדר. לעיל מניה
מבוי את אשר תדר שלם,
אשר הכי טוב אשר
לא תדר שמה תדר ולא
תשלם. הכי מפרש לה
ר' מאיר (חולין ב.). ר'
יהודה אומר טוב מזה
ומזה נודר ומשלם.
דכי משמע טוב אשר לא
תדר משמור ולא תשלם,
אלא משמור ומשלם לא
שאר טוב מכלל (סוטה).

פירוש הראש"י

סתי' בנדר' ראש"י
דיות קא מפרש שלם אמר
נדרה רשעי' נדר נודר
נקרבן ושבעה. ונבמ'
מפרש הכי משמע כולו
ודשעי' נבילי' לודר ככל
הני: בנדר' בשרים א'
אמר בלום. אפי' כנדי
כשרים ככר זו קוים עלי
לא אמר כלום דמה שמויה
כשרים טבל את הקוים
דכשרין לא נדרי כלל:
בנדרתם. של ששנים: נדר
בנודר ובקרבן. וסביר
דכן נודר דלא אתו לילי
תקלת כל תאמר נדבה
היינו שאמר הכי זו לא
נדר דלאר הכי עלי אתו
ליר תקלת כל תאמר אל
שבעה לא לענין שבעה
לא שין למינח נדבה הנכך
כשרים אין שבעת כלל
אף על גב דלמרינן לעיל
שבעתן לקיים את המנוה
היא לאו שבעה היא
אלא לרזי' בעלמא: בנ'
ורש"א בנדר' רשעים א'
נדרמא. ס"ד דלא אמר
אלא כנדי רשעים בנדר:
בנודר רשעים הריני ע"י
היבנו. הריני (בנדרות) או
די ונדרות שפתה ולא
השלים נבדרי ומשבעין ליה

מתני' כנדי רשעים. כגון שהיה ככר מונח לפניו ואמר כנדי
רשעים משמע דלוחו ככר יהא עליו כנדי רשעים ויזין דלאר
הכי נדר כנדי ובקרבן ובשבעה ואם אכלו ממייב נזירות וקרנן
ושבעה דחייב נמי קרבן שבעה דלרנן של רשעים הוא שגודרים

מתני' (ב) כנדי רשעים נדר בנודר ובקרבן
ובשבעה כנדי כשרים לא אמר כלום
בנדרותם נדר בנודר ובקרבן: ג' ודלמא
הכי קאמר כנדי רשעים לא נדרמא אמר
שמואל באומר כנדי רשעים הריני עלי
והיבנו הריני בנזירות עלי בקרבן היבנו
בשבועה הריני (ב) נזירות דלמא הריני
בתענית קאמר אמר שמואל ב' בשהיה
נזיר עובר לפניו (עלי בקרבן) היבנו
בשבועה דלמא היבנו דאכילנא קאמר
אמר רבא דאמר היבנו שלא אוכל אי
הכי מאי למימרא מהו דתימא הא לא
מפיק שבועה מפומיה קמ"ל א' הדין: כנדי
כשרים לא אמר כלום בנדרותם נדר (ב) וכי:
מאן תנא דשאני ליה בין נדר לנדבה לימא לא
רבי מאיר ולא רבי יהודה ד' דתניא טוב
אשר לא תדר וגו' טוב מזה ומזה י' שאינו נודר
כל עיקר דברי ר' מאיר רבי יהודה אומר טוב
מזה ומזה נודר ומשלם אפילו תימא ר"מ
כ

משמע דלאר שבעה שלא אוכל הימנו דהואיל דלאר בתחלה כנדי
רשעים משמע ודאי דהכי צעוי למימר דלרנן של רשעים הוא
דאבג רימתייהו נודרין כנדי ובקרבן ובשבעה: ודלמא. הא דלאר
הריני כנדי רשעים ולא בנזירות: ודלמא. הא דלאר הימנו
לא משמע שלא אוכל הימנו אלא שבעה שאלו כלל ממתו ובי אכיל מניה
לא מחייב משום שבעה: אי הכי. כיון דלאר כפירוש שלא אוכל מאי
למימרא ודאי לא מיבעיא למיתנא דחייב משום שבעה כי אכיל מניה:
הא לא מפיק שבעה. דלא אמר כפירוש שבעה שלא אוכל אפי' אמרינן
ודאי שבעה אמר: דשני ליה בין נדר לנדבה. דקמתי כנדי כשרים
לא אמר כלום וכי אמר כנדרותם של כשרין היו נדר ומשמע נדר אכור
אלך נדבה מותרת: דתניא טוב אשר לא תדר טוב מזה ומזה. דהכי
אמר ר' מאיר לקרא את אשר תדר שלם טוב אשר לא תדר משמור
ולא תשלם (טוב אשר לא תדר ומשמור ולא תשלם) וטוב שאינו נודר
כל עיקר מזה שנודר ואינו משלם ואפי' מזה שנודר ומשלם: ר' יהודה
אומר טוב מזה ומזה נודר ומשלם. דמשמע ליה לר' יהודה דהאי טוב
קאי לקרא דלקמיה הכי דריש ליה את אשר תדר שלם טוב אותו
שנודר ומשלם טוב מאשר את תדר ומשמור ולא תשלם והיינו דלא
כרי יהודה ודלא כר' מאיר דלאר טוב שאינו נודר כל עיקר דכבר
בין נודר בין נדבה אכור ליה ליהוי למינח ואלו ר"ל דלאר שנודר
ומשלם טוב נדבה מפליג בין נדר לנדבה דאפילו נדר שפיר דמי:

דלמא לאשמועינן דאי אמר כנדי כשרים הריני אפילו כנדי עובר
הריני בלחוד והיה נזיר עובר לפניו הרי זה נזיר: ודלמא הימנו
הו' ליה ידים שאין מוכיחות וסבירא ליה לשמואל דלא הימנו ידים:
טוב מזה ומזה שאינו נודר כל עיקר. מנודר ומשלם ומנודר וימנו
כתיב טוב אשר לא תדר כלומר שהוא ימנו וטוב מנודר ומשלם
תשלם כלומר שמה תשכח ולא תשלם ולפיכך טוב אשר לא תדר כלל.
קרא טוב מכולן [נודר] ומשלם: ר' יהודה אומר טוב מזה ומזה נודר ומשלם.
מדה משוכחת אלך טוב אשר לא תדר משמור ולא תשלם. ואי מימא פשיטא ה"ק
לא תהא סבור שבעת נדכך אתה מוסקי' זכות ואח"כ
חס שכחת או נאנסת לא הפסדת את שכרך שאינו כן שאין השכר
שבעת הנדר אלך שבעת המשלומים. כך נראית שיטה זאת צעני:
כי

מתני' כנדי רשעים נדר כנדי בקרבן ובשבעה. הך מתני' נמי
פירושא לידות היא. ומפרשין בגמ' דה"ק דלא אמר כנדי
רשעים הריני והיה נזיר עובר לפניו הרי הוא נזיר וכן אם אמר
כנדי רשעים עלי חייב קרבן ומסתברא נמי דדוקא כשהיה נדבה

מונחת לפניו וכן נמי אם אמר כנדי רשעים
רשעים הימנו שלא אוכל והיה ככר
מונח לפניו הרי הוא כשבעה שלא
יאלנו ומיחייב ככל הני כי אמר
כנדי רשעים שהרי הרשעים דרכן
לידור בכל אלו. ומפני שאין ראוי לעשות
כן קרי ליה נזיר רשעים שהרי רשעים
הם לאותו דבר כן נראה צעני: כנדי
כשרים. אפי' דלאר הריני עלי הימנו
והיה נזיר או נדבה או ככר לפניו לא
אמר כלום שהרי אין הכשרים נודרים
שאיין שאלין לעשות כן. וה"ה נמי אם
אמר כנדרת רשעים עלי לא אמר כלום
לפי שאין רשעים (טובים) [נודרים]
שלא הם נודרים אינם רשעים
לאותו דבר והכי איתא בתוספתא
(רש פ"א): כנדרותם נדר כנדי
ובקרבן. שהרי הכשרים מתנדבים הם
בקרבן ובנזירות הלכך כי אמר הריני
והיה נזיר עובר לפניו הרי הוא נזיר
וכי אמר עלי ונדבה מונחת לפניו
הוא ליה כלאומר דבר הוא קרבן נדבה.
אלך שבעה לא מחייב אפילו היה
ככר מונח לפניו ואמר הימנו שלא אוכל

לפי שאין הכשרים שבעתן לעולם ואפי' דלאר (דף ט. ה.) דלרזי'
נפשייהו נשבעים לדבר מזהו היא שבעה לא מקרי נדבה שהרי ככר
הם מחייבים לקיים את המנוה. ואיכא למידק הרי נדבה אינה אלך
כאומר הרי זו ונדר כרי עלי וחילוק זה ליתיה אלך כנדי דקרבנות
אלך כנדרות ממי נדר ומאי נדבה שייכי ביה הרי אינו אלך בענין
אחד. נראה צעני דנדר פירושו דבר שאינו צא לגמרי נדבת הלך
ונדבה פירושו מה שהאדם נודר יותר נדבת נפשו ושמעו יתר
לרזיים ומשי' אמרינן דנדר הוא הרי עלי לפי שאינו מתנדב לגמרי
כיון שלא הפרישו עבשו ונדבה הוא כאומר הרי זו לפי שמתנדב
נדרו יותר רזי וכיון שזה הוא פירושו של נדר ונדבה אף כנדי
צ"ע שאין הנדר של נזירות אלך בענין אחד מי שכוננוה שלו רזיה
יותר קרוי נזירות מזה ומי שאינה רזיה כל כך קרוי נדר והרשעים
כשנודרים כנדי אין כוננם רזיה לגמרי אלך הכשרים מתוך שכונתם
שלמה ורזיה ואין כנדרותם שום נדוד עזירה קרוי נזירות נדבה
היינו דלמרינן בגמרא גבי נדבה דנזירות משכחת לה כשענין הנדריק
וכמו שפירש בס"ד: ג' כשהיה נזיר עובר לפניו. ואפילו הכי
דוקא כי קאמר כנדי רשעים הריני אלך כי אמר הריני לחודיה לא
אמר כלום דלא דמי לאומר אהא דלמרינן בפ"ק דקידושין [ה:] דה"ל
נזיר כשענין עובר לפניו משום דאהא לישנא מעלוא ומנהי אלך הריני
א' לאו דלאר כנדי רשעים ב' עלי לא משמע דלאר מידי כך פירשו
רבותי. ואינו נראה צעני דהריני לא גרע מאהא אלך מתני' משום
לפניו לא מהני נקט רישא כנדי רשעים אלך אין ה"ג דכל שאמר
דאכילנא קאמר. כלומר וכיון דאיכא למימר דלמא דאכילנא קאמר
דלאר דכשרים מתנדבין ואינן נודרין:
טוב מזה ומזה שאינו נודר כל עיקר. מנודר ומשלם ומנודר וימנו
כתיב טוב אשר לא תדר כלומר שהוא ימנו וטוב מנודר ומשלם
תשלם כלומר שמה תשכח ולא תשלם ולפיכך טוב אשר לא תדר כלל.
קרא טוב מכולן [נודר] ומשלם: ר' יהודה אומר טוב מזה ומזה נודר ומשלם.
מדה משוכחת אלך טוב אשר לא תדר משמור ולא תשלם. ואי מימא פשיטא ה"ק
לא תהא סבור שבעת נדכך אתה מוסקי' זכות ואח"כ
חס שכחת או נאנסת לא הפסדת את שכרך שאינו כן שאין השכר
שבעת הנדר אלך שבעת המשלומים. כך נראית שיטה זאת צעני:
כי

אם היה קרבן כל דהו לזכות והשתא נחא דעלי גרדא לא מחייב להביא קרבן דעלי די לקרבן היינו דוקא
לענין קומות ונדבות נחא דקאמר הכא כנודר רשעים (שלא אוכל) מננו: ורש"א סבור דאכילנא קאמר.
כדיא עוד מקאמר כנדי רשעים מתקמא אנדי הפסוק לרעע וטוטא קאי דכתיב אשר לא תדר וקרא כנדרותם
משא איירי בתוספתא: היבנו שבועה. הלא ודאי מיירי בככר לפניו ואמר כנדי רשעים הימנו דנדר שבעה שלא יאלך
הימנו: הריני בנזירות. כמו אמר נדר ודלמא הריני בענינת קאמר ופירי הוי כנדי רשעים דכל היובצ בענינת קרא
מוטא ומיחו קסה דהא אפי' נקרא קדוש וי"ל דהכל לשמואל קאמינא ופ"ק דתענית (דף ט. ה.) סבר שמואל כ"י
נקרא מוטא ועוד פירי הריני אלעוד דלפי' למחן דלאר נקרא קדוש ה"מ כשקובע זמנו דמפרש מחר או לא אמר
אלך כיון שאומר הריני בענינת ואינו מפרש איתא ופי' אינו מקבל בענינת רק שיעלה לקבוע ויס הוי כנדי רשעים
לך נראה דשמה יאמר נדר יתר דלא אי שמה לא יעשט כלל:

א ב ג מ' פק א
מל' מדיס הל' [סח]
כו [ופ"ד מהל' מעשי'ק
הל' יא] סג' לאון רמז
טושי' ע"ד סי' ד
ויסנן רל' ספי' ע'
מא' ד טושי' ע"ד סי' ג'
ספי' א ופעי' ד:

הגהות הב"ח

(א) גמ' הריני בנזירות
דלמא: (ב) שם מנדבות
נדר בנזיר ובקרבן מאן
תנא: (ג) רש"י ד"ה אמר
שמואל כלאמר כנוי:

הגהות מהר"ב

א [גמ' לא מפיק שבעה
מפומיה קמ"ל היין. מינח
הדין נמחק: ב] בהר"ן
ד"ה כשהיה ובי' או לאו
דלאר כנדי רשעים עלי לא
משמע. נמחק מינח. עלי
וה"ה צ"ל הריני:

תוספות

מתני' כנדי רשעים
מפרש בגמ':
כנדי כשרים א' אמר
כ"ה. פי' ה"ר אליעזר
שאפי' הוהי קוים כהדיא
עם כנדי כשרים אפי'
לא אמר כלום כיון
דכשרים לא מלרי ועין
עיון: בנדרותם נדר
בנודר ובקרבן. דכשרים
מתנדבים שפיר כנדי
ובקרבן דלמרינן בגמ'
אלך שבעה לא משמע
כשרים כלל משום מנחא
ש"ע לבעל: כנדי
רשעים הריני ע"י וחיבנו.
א' לבלותו הלל' אם כנדי
רשעים עלי בקרבן דעלי
שין גבי קרבן דלמרינן
לעיל כרי הוא עלי אכור
מפני שזאת די לקרבן
והלכך כי אמר כנדי
רשעים עלי נדר בקרבן
ופירש הריני אליעזר דלאר
עליו קוים וקסה דמי
דעין מה ב' לא לקור עני
ויש לומר דמרי' שהיה ככר
לפניו ואמר כנדי רשעים
עלי אפי' אהא ככר
שלאו קאמר לא נמי מיירי
במסרינן זו לאכול הוי
דמא איריא משום כנדי
רשעים אפי' בעלי גרדא
הוי די לקרבן דלאר לעיל
ואי משום דלא פירש בככר
זו וכן לא פירש כנדי
השגח נמי לא משמע אלך
אמרי' דיון דכר לפניו
או מסרינן זו לאכול הוי
די דמפרש והלכך כלא
נדר רשעים נמי וע"ק מאי
קאמר כנדרותם נדר בקרבן
כיון שענין קוד קאמר
וכי דרך כשרים לא לקור
עלמס כנדרתם להם לך
נראה לכשרים נדר בקרבן
דקאמר היינו בקרבן ממש

כל כנויי פרק ראשון נדרים

(א) [פסחים מו: ב] (ג) טר
ד: [תוספתא סס פ"ד]
(ד) [מנחות ק"א]
(ה) [בבבא ש"ט]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כי קאמר ר' מאיר אסור בנדר בלשון:

הגהות מהר"ב

הגהות בנדרים

[א] רש"י ד"ה נדר נמי וכו' אכל בבל תאמר לא וכו' י"ב בסוגיא קמימא דרביה דף ד' איתא להדיא דף נדרה עבר בבל תאמר. וכבר הריגשו בזה בסו"ט פנים מאירות ח"א סי' ט"ג. ובשנים עשר ח"ב סי' ג' ע"ש מה שמרלו:

פירוש הרא"ש

בי קאמר ר"ם בנדר בגרבה לא קאמר. ולהכי תנא נדר לאסוקי נדבה: ופריך היכי משמע לה למשום דתנא נדר בל למעוטי נדבה והא קמני להביאני לנדר נדר ונקרין מן העולם: אמרתי לו. כך אמר בעצמו: **עליך הכתוב אומר איש כי יפלאו בו**. דהיינו לה' לשם שמים: **דאסי על חטא**. שטימא עלמו וכוון דאסי על חטא הוא ח"כ לא בעי למיכל שום קרבן טמא. אלא היינו טעמא דלא אכל אשם נזיר טמא: **כשהן סוהין**. מתפחדים כמו ופחדת לילה ויומם (דברים כח) ומתרגמינן ותהית. כשן כושפין נודרין שאינן נודרים לשם שמים אלא לשם כעס מנורין עלמן: **וכשהן טמאין**. דאחא טומאה וסתרי להנהו יומי דנזירות וצנו למימני יומי נזירות אחר וריצה עליהן ימי טומאה דשמת מיטמא פעם אחרת וצנו למיסתר כל הני יומי דנזירות ומתחרטין בעלמן שגדרו וכוון דמתחרטין לא היו נזירות לש"ס ונמלאו מביאין חולין לעזרה ומשו"ה לא אכל אלא מזה דודאי לש"ס הוא דענד: **א"ה אפי' נזיר טהור**. דללמא מתחרט על נזירותו ומנאל מביא חולין לעזרה: **בנזיר טהור**. ליכא למימש דמתחרט דכיון דלא נטמא ולא רבו עליו ימי טומאה ודאי לא מתחרט. ואי אמרת אפי"ה הוא מתחרט דאינו יכול לעמוד בנזירותו להא ליכא למימש דאי לא דאמיד בנפשיה קודם שגדר דיכול לעמוד בו לא הוא נדר ולא מתחרט כל היכא דלא נטמא: אפילו נזיר טהור.

כי קאמר ר"מ (ב) נדר. אסור בלשון נדרים דוקא קאמר: **אכל נדבה לא אמר**. והיינו מתני' דקמני כנדבתם דכשרין נדרי בלשון נדבה: והא קמני כנדבותם נדר כו'. דמשמע דבלשון נדר קאמר: **דלא אסי בה לידי תקלה**.

כי קא"ר מאיר בנדר נדרה לא קאמר והא קתני כנדבותם נדר בניור ובקרבן תני נדר בניור ובקרבן מאי שנא נודר דלא דלמא אתי בה לידי תקלה נדבה נמי לא דלמא אתי בה לידי תקלה כהלל הזקן דתניא **אמרו על היילל הזקן שלא מעל אדם בעולתו כל ימיו מכיאה כשהיא חולין לעזרה ומקדישה וסומך עליה ושוחטה הגיחא גרבה דקרבנות נדבה דנזירות מאי איכא למימר סבר לה כשמעון הצדיק דתניא אמר (רבי) שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא אלא אחד פעם אחת בא אדם אחד נזיר מן הדרום וראיתיו שהוא יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית להשחית את שערך זה הנאה אמר לי רועה הייתי לאבא בעיורי הלכתי למלאות מים מן המעיין ונסתכלתי בכבואה שלי ופחו עלי יצרי ובקש לטורדני מן העולם אמרתי לו רשע למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך במו שהוא עתיד להיות רמה ותולעה העבודה שאגלחך לשמים מיד עמדתי ונשקתי על ראשו אמרתי לו בני כמוך אירבו נזירי נזירות בישראל עליך הכתוב אומר **איש כי יפלאו לנדר נדר נזיר להזיר לה'** מתקף לה רבי מני מאי שנא אשם נזיר טמא דלא אכל דאתי על חטא כל אשמות נמי לא ליכול דעל חטא אתו א"ל ר' יונה היינו טעמא כשהן תודין נזירין וכשהן מטמאין ורבינ עליהן ימי נזירות מתחרטין בהן ונמצאו מביאין חולין לעזרה אי הכי אפילו נזיר טהור נמי נזיר טהור לא דאמורי אמוד נפשיה דיכול לנדר ואיבעית אימא אפילו**

כי קאמר ר"מ נדר נדבה לא קאמר. דקרא לא איירי אלא בנדרים ולא נדבה: והקמני כנדבותם נדר בניור ובקרבן. דלמלא שהכשרים נודרים והכי מליא לאוקמי כר"מ: ומסרלינן חני נדב. ופירושו רבותי דהך קושיא דבין הוא דהוה מלי לאקשווי לה אגופא דמתני' דהא מתני' משמע שאין הכשרים נודרין מנדבתם כנדרים כשרים לא אמר כלום ונתר הכי קמני נדר אלא דמעיקרא דייק מתני' גופא דמפליג בין נדר לנדבה מני ונתר דאוקי לה כר"מ דייקנן היכי קמני נדר. ואינו נראה לי אלא ה"ק כשלמא אי לא מוקמינן לה כר' מאיר מנינן לפירושי נדר של כשרים מתוך שהוא בלשון גמור וכשר הדבר לעשות כן נדבה מקרי ואע"ג דאי אמרינן הכי לא שמעינן ליה לתנא דמפליג בין נדר לנדבה ולעיל אמרינן בפשיטות מאן תנא דשני ליה בין נדר לנדבה לעיל אמרינן הכי משום דקושטא דמילתא היא אכל הש"ס גופיה דמי לה לאדך גיסא ולומר דלאו רבי מאיר היא ולא שני לן בין נדר לנדבה ומתלמא מתני' שפיר אלא אי אמרת רבי מאיר היא היכי מיקרי נדר דקרבן נדבה והרי כיון שאין הנדר ראוי לכשרים אי אפשר שיקרא נדבה: **נדבה נמי דלמא אסי בה לידי תקלה**. דאע"ג דאמר הכי וזו דלמא פשע ומאחר להביא יומר משלש רגלים: **כהלל הזקן**. אס אמר על נדבה המונחת בעזרה נדבת כשרים נדר בקרבן שהרי כשרים מביאין בהמתן לעזרה (א) ומקדישין אותה כדרך שהיה נוהג הלל הזקן: **מביאה חולין לעזרה**. לאו בעזרה ממש שאסור להביא חולין לעזרה אלא בפחת העזרה: **נדבה דנזירות מאי איכא למימר**. כלומר היאך כשרים מתנדבין נזירות והא אית להו למימש דלמא אתו לידי תקלה: ה"ג **כשמעון הצדיק** ולא גרסי' סבר לה. והכי פירושא דכל שנדר מתוך עניין זה כל כך כוונתו רצויה דליכא למימש בצל לידי תקלה: **אשם נזיר טמא**. שהתחיל לננות ונטמא בנת שסותר מנינו מביא קרבן ומונה כחלה: **ופחו ירי עלי**. מיהר מלי פחו כמס' (ב) ובקש לטורדני מן העולם ליתן אחרי מראה עיני: **נזיר להזיר לה'**. שמירתו לשם שמים: **משום דאסי על חטא**. שנטמא: **כשהן סוהין נזירין**. כשהן מתחרטין על מעשיהן הרעים: **ורבינ עליהם ימי נזירות**. שמתחלה לא נתכוונו אלא לשלשים יום: **מביאין חולין לעזרה**. לאו דוקא שכל זמן שלא המירן חכם נזירותן קיימת וקרבנותיהן מובא עליהן אלא כעין חולין קאמר שמתוך שאין כוונתן רצויה אף קרבנותיהן אינן רצוין. אכל בזה גברא שבה מן הדרום ליכא למימש להכי

מב א מ"י פ"ג מ"ל
מירס ה"ל כג ופ"י
מ"ל מירוס הלכה יד
עו"ש י"ד קמ"ג רג פ"י
ז:

תורה אור השלם

דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם איש או
אשה כי יפלא לנדר נדר
נזיר להזיר לה':
במדבר ר"ב

מוסף רש"י

שלא מעל אדם בעולתו. שלא היה שפחה בין הקדישה לשפחה שיכלו בה לידי מעילה (פסחים סו"ג). תלתלים. לשון תלוי (שבת ה' א"ג). בכבואה. דמות קלמאר פנים (קדושין פ"ג). ופחו עלי יצרי. ומחר על ימיו והכילי לידי הכהור (נדר ד"ג).

תוספות

והא קתני בגרסא. מתני' מיקשי ליה דקמני כנדבתם והדר קמני נדר ר"ל דל"ה ה"י אשטויה נמא חל: כה"פ הזקן שפביאין בעזרה. וא"מ אמי היכי קרי ליה נדבה כשרים הא ליכא שיתמא כ"ה אלא כשהנהיה בעזרה וממני משמע בכל ענין ועוד דהא מינח נזיר קרבן אכל נזיר דקום כוון שאסור כבר עליו הסם לא שייך טעם זה ואומר הר"ר אליעזר כיון דכשרים מתנדבים בשום צד בעזרה גם חוץ לעזרה ומי מסיק שפיר הנדבה בלשון זה ואף על גב דכשרים לא מתנדבים כה"ג אכל נזירי כשרים לא היו כלל בשום צד אף כשהיה בעזרה נמי איכא חששא שבה תמות ויהא חייב באחריות ואחי לידי תקלה דכל תאמר הלך נזירי כשרים לא אמר כלום: בשעת תודין נזירין. מוה"ן לשון ומהא על האשמות כלומר כשהן סוהין כנזירותיהם ורואינן מן הסורין נזירין להגין מן הסורין וכשרים עליהם ימי טומאה מתחרטין:

דנזיר אית נעקר בחרטה אלא על ידי המרת חכם אלא כעין חולין בעזרה וה"ה נמי דלא הוא אכל קרבנותיו שהביא אחר שמה נזירות טהרה דכיון שנתחרט בטומאתו הוא כאלו נעקר נדרו ואף קרבנות סוף נזירות הם כחולין בעזרה אלא נקט אשם דמסקיף ליה לפי שאין נזיר טהור מביא אשם אלא זה שהיה נזיר גמור הוא קים ליה ביה שלא נתחרט בהארץ ימי טומאתו: תני גרבו. ואע"ג דבבבא כתיב מזור נדבה נמי קרי מזור דלאו אירעה דקרא למימר מנדב:

